Rahoitusvakaus- ja tilasto-osasto

Otso Manninen

8.2.2022
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

SP 63/C11.3/2022

Talousvaliokunta

Asiantuntijalausunto aiheesta U 80/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta ELTIF-sääntelyn muuttamiseksi

Kiitän mahdollisuudesta esittää asiantuntijanäkemykseni tästä aiheesta.

Eurooppalaisia pitkäaikaissijoitusrahastoja (ns. ELTIF-rahastoja) koskevan sääntelykehikon muuttaminen vaikuttaa perustellulta, sillä rahastot eivät nykyisten sääntöjen puitteissa ole juurikaan saaneet suosiota markkinoilla. Parhaassa tapauksessa ELTIF-sääntelyn muutokset voisivat edistää pääomamarkkinaunionin tavoitteita parantamalla rajat ylittävien sijoitusten edellytyksiä ja tarjoamalla vaihtoehtoisen rahoituslähteen yrityksille. Siten esitetty kanta on perusteltu.

On huomattava, että yleisesti sijoitusrahastojen markkinat EU:ssa ovat hyvin keskittyneitä. Kaikista EU:n sijoitusrahastoissa olevasta varallisuudesta n. ¾ sijaitsee neljässä maassa (LU, IE, DE, FR) rekisteröidyissä rahastoissa – toki rahastojen hallinnointiyhtiöt, sijoitukset ja sijoittajat sijaitsevat muissakin maissa. ELTIF-sääntelyn muutokset eivät todennäköisesti vähennä merkittävästi sijoitusrahastojen keskittyneisyyttä, eikä keskittyneisyys sinänsä ole ongelma, niin kauan kuin rahastosektorin sijoitukset ovat jakautuneet useisiin eri maihin.

Noin yleisesti sääntelymuutoksissa pitäisi välttää luomasta rinnakkaisstandardeja lähes samalla tavalla toimiville rahastoille. Säännöt voivat toki poiketa toisistaan, mutta niiden ei tulisi erota merkittävästi vastaavalla tavalla toimivista muun sääntelyn alaisista rahastoista. Nyt ehdotetut muutokset tuovat ELTIF-rahastojen sääntelyn lähemmäs muita vaihtoehtosijoitusrahastoja, jolloin riski rinnakkaissääntelystä kasvaa.

Nykysääntelyssä ELTIF-rahastoista ei käytännössä kerätä kovinkaan paljoa tietoja, joten sektorin läpinäkyvyys kaipaa huomattavaa parantamista. Ei ole selvää, meneekö komission muutosesitys (ml. samaan aikaan annettu AIFMD- ja UCITS-sijoitusrahastosääntelyn muutosehdotus) riittävän pitkälle tältä osin –

erityisesti kun huomioidaan EU:n rahastosektorin keskittyneisyys. Sääntelymuutosten yhteydessä tulisi paremmin varmistaa, että eri maiden viranomaisilla olisi nykyistä parempi mahdollisuus saada tietoa sijoitusrahastojen sijoittajista sekä sijoituksista ja siten muodostaa kuva kotimaansa sijoittajien rahastosijoitusten riskeistä. Tämän tulisi olla yksi keskeisistä asioista meneillään olevissa sijoitusrahastojen sääntelymuutoksissa.